

Hankintaohjelman toteutuminen ja ostojen paikallisuusaste vuonna 2023

7901/00.01.02.02/2024

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 185

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Hankintaohjelman keskeinen sisältö

Hankintaohjelma on kaupunginhallituksen hankintojen johtamisväline. Hankintaohjelman 2021-2025 tavoite on edistää hankinnoilla elinvoiman ja hyvinvoinnin kasvua sekä kehittää hankintaosaamista. Kaupungin hankinnat toteutetaan hankintalain säädösten mukaisesti siten, että palvelutuotanto voidaan toteuttaa laadukkaasti ja kustannustehokkaasti ottaen huomioon kaupungin strategiset kasvukärjet sekä kaupungin arvot.

Hankintaohjelma sisältää kolme päämäärää: elinvoiman kasvun tukeminen, kestävä kehityksen ja yhteiskuntavastuullisuuden tukeminen sekä hankintatoiminnan kehittäminen. Päämäärille on asetettu tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteutumista seurataan mittareilla.

Hankintaohjelman toimeenpanosta vastaavat ne tahot, jotka suunnittelevat ja toteuttavat hankintoja. Konsernipalvelujen hankintapalvelu, rakennusurakoita kilpailuttavat palveluyksiköt sekä kaikki hankintoihin osallistuvat toimialojen asiantuntijat vastaavat siitä, että kilpailutuksissa otetaan huomioon hankintaohjelman tavoitteet. Hankintaohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle. Tässä yhteydessä ohjelmaan voidaan tehdä tarvittaessa tarkistuksia. Vuoden aikana hankintaohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan myös yrittäjäyhdistyksen kanssa yhteistyöryhmässä.

Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen vuonna 2023

Hankintaohjelman kaikkien muiden toimenpiteiden paitsi ostojen paikallisuusastetta toteutumista selvitetään sovitulla mittareilla kilpailutuksittain. Vuonna 2023 tehtiin yhteensä 85 kilpailutusta, joihin saatiin 769 tarjousta ja solmittiin näiden perusteella 461 sopimusta. Kilpailutusseurannassa paikalliseksi yritykseksi lasketaan tarjoaja, jolla on toimipiste Kouvola. Ostojen paikallisuuden kehitystä seurataan kaikkien ostojen kirjanpito-perusteisesta ostolaskudatasta. Tässä seurannassa paikalliseksi yritykseksi on laskettu vuoteen 2022 saakka yritys, jonka kotipaikka on Kouvola. Vuodesta 2023 lukien ostojen paikallisuuden seuranta toteutetaan paikallisuuden laajemman tulkinnan mukaan eli paikallisella yrityksellä on toimipiste Kouvola.

Hankintaohjelman kilpailutuksiin perustuvan seurannan tiedot esitellään **liitteenä** olevassa Hankintaohjelman seurantaraportissa vuodelta 2023. Raportista ilmenee myös kirjanpitoon perustuvan ostojen paikallisuutta kuvaavan prosentin kehityksen. Tarkempi analyysi ostojen paikallisuuden kehityksestä esitellään **liitteellä** Kouvolan kaupungin vuoden 2023 ostolaskut ja hankintojen paikallisuusaste.

Ostojen paikallisuusaste

Kaupungin ostolaskuja on analysoitu samalla tavalla vuodesta 2013. Vuodesta 2022 lukien analyysi poikkeaa aikaisemmista vuosista siinä, että tarkastelussa on ollut nettokustannukset (ei sisällä arvonlisäveroa) aiempien vuosien bruttokustannusten sijaan. Tämän vuoksi euromääräinen vertailu edellisiin vuosiin ei ole tarkoituksenmukaista. Paikallisuuden näkökulmasta Kouvolan suhteellinen osuus toimittajista ja euromääräisistä ostoista ja sen kehitys tarkasteluajanjaksolla onkin merkittävämpi vertailumittari. Vuodesta 2023 lukien paikallisuuskäsitettä on laajennettu. Paikalliseksi yritykseksi lasketaan yritys, jolla on joko kotipaikka tai toimipiste Kouvola. Vuonna 2023 ostojen paikallisuusaste oli 76,7 %:a ja paikallisten (kotipaikka tai toimipiste Kouvola) toimittajien osuus kaikista toimittajista 38,5 %:a. Seurannan jatkumon vuoksi on kerätty vastaavat tiedot myös aiemmin käytössä olleella paikallisuusmäärittelyllä. Tällöin kotipaikka Kouvola yritysten osuus kaupungin ostoista oli vuonna 2023 48,5 % ja määrällinen osuus toimittajista 31,2 %.

Hankintapäällikkö Marja-Liisa Jyrkilä ja kehittämispäällikkö Liisa Kolari ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: hankintapäällikkö Marja-Liisa Jyrkilä, puh. 020 615 7166, marja-liisa.jyrkila(at)kouvola.fi ja kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh. 020 615 8026, liisa.kolari(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi hankintaohjelman toteuman ja ostojen paikallisuusasteen vuonna 2023.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi hankintapäällikkö Marja-Liisa Jyrkilälle ja kehittämispäällikkö Liisa Kolarille läsnäolo- ja puheoikeuden. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
